



پژوهشکده شیمی ایران

# نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی  
تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۹۵

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۲۸



## شناسنامه

عنوان:

**نظرات استدلالی شورای نگهبان**

**اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و  
ساخت هسته‌ای ایران**

استخراج، تنقیح و تدوین:

**حسین فاتحی‌زاده**

بازبینی و نظارت علمی:

**مصطفی مسعودیان**

**گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان**

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۰۹۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان



## فهرست مطالب

۲	.....مقدمه
۳	.....درآمد
	اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای
۴	.....ایران
۵	.....نظر (نهایی) شورای نگهبان

## مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

## درآمد

هیئت وزیران در راستای اختیار حاصل از ذیل اصل ۸۵ قانون اساسی و به استناد ماده واحده قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت مصوب ۱۳۷۷، «اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران» را به پیشنهاد سازمان انرژی اتمی ایران جهت بررسی در دستور جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۴/۹ قرار داد و اصلاحات لازم را در این اساسنامه به تصویب رساند. پس از آن، این اصلاحیه جهت طی تشریفات قانونی مقرر در اصل ۸۵ قانون اساسی، جهت بررسی عدم مغایرت مفاد این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۴۶۸۰۶/۹۱۲۰۴ به شورای نگهبان ارسال شد.

شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۵/۲۳ خود، مفاد آن را با موازین شرع و قانون اساسی مغایر ندانست و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۵۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۵/۲۳ به هیئت وزیران اعلام کرد.

## اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۲/۴/۹

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۵/۲۳

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۴/۹ بنا به پیشنهاد سازمان انرژی اتمی ایران و به استناد ماده واحده قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت<sup>(۱)</sup> - مصوب ۱۳۷۷ - تصویب نمود:

در ماده (۱۴) اصلاحی اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران موضوع بند (۲) تصویب‌نامه<sup>(۲)</sup> شماره ۱۵۳۷۲۲/ت/۴۶۸۰۶ هـ مورخ ۱۳۹۰/۸/۲، عبارت «مؤسسات و شرکت‌های تابعه و وابسته»، بعد از عبارت «خارج از سازمان» اضافه می‌شود.

۱. قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت مصوب ۱۳۷۷/۱/۳۰: «موضوع استفساریه: آیا در مواردی که مجلس شورای اسلامی اجازه تصویب اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله مؤسساتی را که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به دولت داده است، اصلاح اساسنامه در هر مورد نیازمند کسب مجوز مجدد از مجلس شورای اسلامی است، یا اصلاح اساسنامه، که در واقع اصلاح تصمیم دولت است، برعهده هیئت وزیران می‌باشد؟ نظر مجلس:

ماده واحده - هرگونه تغییر یا اصلاح اساسنامه‌هایی که به موجب تصویب مجلس شورای اسلامی به هیئت دولت واگذار شده است، چون تغییر نظر دولت محسوب می‌شود با هیئت وزیران است.»

۲. بند (۲) اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران مصوب ۱۳۹۰/۵/۲۳: «۲- ماده (۱۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود: هیئت مدیره شرکت مرکب از هفت عضو اصلی خواهد بود که بر اساس پیشنهاد رئیس مجمع عمومی و تصویب مجمع عمومی عادی از بین افراد صاحب‌نظر و تجربه در تخصص‌های مرتبط برای مدت چهار سال با حکم رئیس مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و پس از اتمام مدت قانونی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است در سیمت خود باقی خواهند بود و انتخاب مجدد آنان برای دوره‌های بعدی بلامانع است. رئیس هیئت مدیره شرکت با رعایت تبصره (۳) ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل - مصوب ۱۳۷۳ - نباید هیچ‌گونه سیمت یا پست سازمانی دیگری خارج از سازمان داشته باشند.»

**الف - دیدگاه مغایرت**

- نظری ابراز نشد.

**ب - دیدگاه عدم مغایرت**

- نظری ابراز نشد.

**ج - دیدگاه ابهام**

- نظری ابراز نشد.

**د - تصمیم شورا**

مصوبه‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

**نظر (نهایی) شورای نگهبان<sup>(۱)</sup>**

مصوبه هیئت وزیران در خصوص اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

---

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۵۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۵/۲۳ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع شوند و از قوانین مخالف با شرع مطرو و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلو گیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)



پژوهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،  
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲  
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵  
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵  
info@shora-rc.ir  
www.shora-rc.ir